

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

спеціальності СЗ «Міжнародні відносини»

Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Сучасні глобальні виклики та динамічні зміни у системі міжнародної безпеки висувають високі вимоги до підготовки фахівців-міжнародників. Рецензована освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» є надзвичайно актуальною, оскільки вона спрямована на підготовку фахівців, здатних захищати національні інтереси України на міжнародній арені в політичній, економічній та правовій сферах.

Програма розроблена із дотриманням вимог Закону України «Про вищу освіту» та чинного Стандарту вищої освіти за спеціальністю 291, затвердженого наказом МОН №1002 від 04.08.2020 р. Структура програми логічна, обсяг у 240 кредитів ЄКТС відповідає бакалаврському рівню.

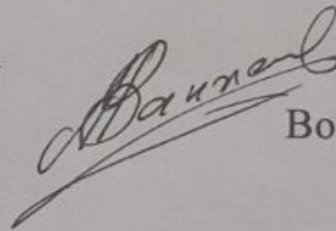
Варто відзначити чітко визначений фокус на набутті навичок для виконання дипломатичних функцій на всіх рівнях урядування – від міжнародного до муніципального. Унікальністю програми є акцент на технологіях переговорного процесу, врегулюванні конфліктів та обов'язкове вивчення двох іноземних мов, серед яких одна – за вибором здобувачів вищої освіти. Важливим є залучення до освітнього процесу експертів-практиків, що забезпечує глибоке розуміння особливостей майбутньої професії.

Сформований перелік загальних та спеціальних компетентностей повністю охоплює необхідні знання та вміння. Особливо позитивно оцінюю включення soft skills (лідерство, командна робота, комунікація), які критично важливі для сучасного ринку праці та задовольняють запити роботодавців. Програмні результати навчання є вимірюваними та спрямованими на практичну реалізацію фахових завдань.

Програма готує випускників до широкого спектру посад: від дипломатичного агента та аташе до аналітика в органах місцевого самоврядування. Це підкреслює універсальність та конкурентоспроможність майбутніх фахівців як у державному, так і в приватному секторах.

Отже, освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна має комплексний характер, відповідає сучасним освітнім стандартам та потребам ринку праці. Програма рекомендується до реалізації та впровадження в освітній процес.

Доктор історичних наук
професор кафедри міжнародних відносин
та зовнішньої політики
Навчально-наукового інституту
міжнародних відносин
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка

Володимир МАНЖОЛА

Заст. н.з.г. В.К. Сіриш

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини»
підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини»

Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» демонструє поєднання класичного академічного підходу та сучасних освітніх практик. Її зміст вирізняється різноманітністю, актуальністю та інтегративному характеру змісту, що забезпечує комплексну підготовку здобувачів до професійної діяльності у сфері міжнародних відносин.

Структура програми логічно вибудована відповідно до цілей і завдань, а також етапів формування знань і навичок студентів. Освоєння змістових компонент дозволяє здобувачам глибше зрозуміти складність міжнародної політики та отримати ґрунтовну підготовку для роботи в дипломатичній сфері. Особливої уваги заслуговує блок дисциплін, спрямованих на формування компетентностей у сфері дипломатичної діяльності: «Основи дипломатії», «Дипломатична та консульська служба», «Дипломатичний протокол та етикет», «Дипломатія органів місцевого та регіонального самоврядування». Цей комплекс забезпечує системну підготовку майбутніх фахівців до роботи на всіх рівнях урядування.

Важливим елементом програми є розвиток мовних компетентностей. Вивчення англійської мови за фахом та другої іноземної мови значно підсилює конкурентоспроможність випускників на глобальному ринку праці.

Програма також акцентує увагу на формуванні аналітичних та практичних навичок, необхідних для орієнтації у сучасній політичній кон'юктурі, зокрема у сферах миротворчих ініціатив та міжнародної безпеки. Важливим є й регіональний вимір підготовки: дисципліни «Зовнішня політика країн Північної Америки», «Європейські інтеграційні процеси», «Країни Глобального Півдня в сучасних міжнародних відносинах», «Південно-Східна Азія в глобальній політиці» формують у студентів комплексне бачення глобальних процесів.

Сильним аспектом програми є практична спрямованість, що реалізується через різні види практик – виробничу, інформаційно-аналітичну та навчально-

проектну. Це сприяє формуванню навичок застосування теоретичних знань у реальних умовах.

На перспективу розробникам освітньо-професійної програми можна запропонувати розглянути можливість переведення частини освітніх компонент на викладання англійською мовою. Це сприятиме посиленню фахової мовної підготовки здобувачів цієї освітньо-професійної програми. Також доцільно збільшити кількість кредитів для освітньої компоненти «Міжнародні організації». Цей напрям підготовки потребує особливої уваги, адже саме він формує у здобувачів здатність професійно діяти в складному середовищі міжурядових та міжнародних неурядових організацій. Україна сьогодні активно включена у роботу численних міжнародних структур, бере участь у діяльності ООН, Ради Європи, ОБСЄ, ЄС та інших інституцій. Водночас у нашій державі представлено значну кількість міжнародних неурядових організацій, що реалізують проекти у сферах демократії, прав людини, безпеки, гуманітарної допомоги та розвитку. Це створює високий попит на фахівців, які володіють знаннями про механізми функціонування міжнародних організацій, здатні ефективно координувати співпрацю та представляти інтереси України на глобальному рівні.

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» є комплексною, цільовою та сучасною. Вона забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних відповідати вимогам професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, і може бути успішно впроваджена в освітній процес.

Кандидат політичних наук, доцент кафедри
міжнародних відносин та суспільних комунікацій,
факультету історії, політології та міжнародних відносин,
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

Підпис *Осадця І.* завідувач
Начальник відділу кадрів Чернівецького
національного університету
імені Юрія Федьковича
06.04.2016

Іван ОСАДЦА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» підготовки
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» втілює класичний і водночас сучасний підхід до змістовного забезпечення освітнього процесу завдяки своїй різноманітності, актуальності та міждисциплінарному характеру змісту.

Структура програми є логічно побудованою відповідно цілям і завданням програми, а також етапів набуття знань і навичок здобувачами вищої освіти. Освоєння змістовної складової освітньої програми дозволить студентам зрозуміти складність міжнародної політики та забезпечить ґрунтовну підготовку для роботи в дипломатичній сфері.

Також програма забезпечує розвиток мовних компетентностей, зокрема через вивчення англійської мови за фахом та другої іноземної мови – однієї з найбільш поширених європейських мов: французької/німецької/іспанської. Це підсилює спрямованість освітньо-професійної програми на підготовку фахівців високого рівня, здатних працювати в сучасному глобалізованому світі. Також це вбачається важливим у контексті необхідності підготовки кадрів для забезпечення єврoінтеграційного курсу України.

Особлива увага приділяється формуванню аналітичних та практичних навичок, які допомагають випускникам орієнтуватися у сучасній політичній кон'юнктурі. Завдяки таким компонентам, як «Міжнародна безпека», «Конфліктологія та переговорний процес у міжнародній практиці», «Глобалізація та перспективи сталого розвитку», студенти отримують необхідну базу для роботи у сферах миротворчих ініціатив та координації міжнародної безпеки.

Програма також готує фахівців до діяльності в умовах сучасних викликів, таких як загрози глобальній стабільності, економічна нерівність, екологічні

катастрофи та нові форми міжнародних конфліктів. Наприклад, курси «Міжнародне право», «Міжнародні організації» надають теоретичні та практичні інструменти для взаємодії із міждержавними та наднаціональними структурами, включаючи ООН, ЄС, Рада Європи, ОБСЄ, АСЕАН та інші організації.

Одним із сильних аспектів програми є акцент на практичній підготовці, зокрема через навчальну та виробничу практики. Це забезпечує зв'язок між теорією та реальними умовами, що є важливим для розвитку професійних навичок, а також посиленню конкурентоспроможності випускників програми на ринку праці. Водночас окремі освітні компоненти, спрямовані на розвиток навичок дипломатичної взаємодії та опанування методів вирішення міжнародних конфліктів, є прогресивними елементами програми, які відповідають сучасним викликам сучасної кон'юнктури міжнародних відносин.

Для подальшого розвитку програми можна порекомендувати інтеграцію мовної практики у формі стажувань і проєктів у міжнародних організаціях. Крім того, на перспективу розробникам освітньо-професійної програми можна запропонувати розглянути можливість переведення частини освітніх компонент на викладання англійською мовою. Це сприятиме посиленню фахової мовної підготовки здобувачів цієї освітньо-професійної програми.

Отже, вважаю, що освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» спеціальності СЗ «Міжнародні відносини» галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» втілює комплексний і цільовий підхід до підготовки висококваліфікованих фахівців, які мають володіти знаннями та навичками відповідно до вимог професійної діяльності у сфері міжнародних відносин, і може бути впроваджена в освітній процес.

Завідувач кафедри міжнародних відносин

Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та національної безпеки

Національного університету «Острозька академія»

доктор політичних наук, професор

Тетяна СИДОРУК

ПІЛПІС
ПІАТІВЕР ЖУЧО
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ
КАДРІВ НАУ «ОА»

Сидорук Т.В.
[Signature]
[Signature]

РЕЦЕНЗІЯ
на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» підготовки
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» спрямована на підготовку компетентних і конкурентоспроможних фахівців, здатних виконувати професійні обов'язки на міжнародній арені у політичній, економічній, соціальній та культурній сферах. Її основною перевагою є акцент на формування лідерських якостей, професійного зростання та саморозвитку, що є критично важливими для сучасного фахівця у галузі міжнародних відносин.

Структура програми охоплює широкий спектр тематичних напрямів вивчення, від міжнародних організацій до проблем міжнародної безпеки та конфліктів, що демонструє міждисциплінарний підхід і глибину теоретичного змісту. Особливо важливим є акцент на розумінні взаємодій між державами та регіонами на глобальному, регіональному і локальному рівнях, що дає змогу студентам аналізувати сучасні виклики міжнародних відносин.

У освітньо-професійній програмі чітко сформульовані фахові компетентності і програмні результати навчання, яких мають набути випускники цієї програми. На увагу заслуговують спеціальні компетентності, які мають практичне спрямування і можуть бути використані в професійній діяльності фахівців у сфері міжнародних відносин.

Програма ефективно інтегрує теоретичні аспекти з практичними навичками, такими як ведення переговорів, конфліктологія та стратегічне планування. Такий підхід дозволяє підготувати висококваліфікованих фахівців, які не лише володіють глибокими знаннями з дипломатії та міжнародного права, але й здатні реалізувати практичні моделі співробітництва для сталого розвитку глобального суспільства.

Додаткові аспекти програми, зокрема обов'язкове вивчення двох іноземних мов та можливості міжнародної мобільності, підсилюють її актуальність та унікальність. Це сприяє формуванню фахівців з новим перспективним способом мислення та здатністю застосовувати сучасні методи міжнародно-політичних досліджень, що робить програму значним внеском у розвиток професійного середовища міжнародних відносин.

Крім цього, програма має потужну практичну складову, забезпечуючи студентам змогу розв'язувати конкретні спеціалізовані задачі у сфері зовнішньої політики, міждержавних відносин та діяльності громадських організацій. Орієнтація на застосування наукових методів дослідження, використання сучасних інформаційних технологій та міждисциплінарний підхід створюють фундамент для успішної професійної реалізації випускників.

У цілому, вважаю, що освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини» містить усі необхідні змістовні компоненти, дозволяє досягти програмних результатів навчання і може бути рекомендована до реалізації в освітньому процесі.

Завідувачка кафедри міжнародних відносин

Університету Митної справи та фінансів (м. Дніпро)

кандидат історичних наук, доцент

Ірина ЄРЕМЄЄВА

РЕЦЕНЗІЯ

на освітньо-професійну програму «Міжнародні відносини» підготовки
здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини»
Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна

Освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» є надзвичайно актуальною в умовах сучасних глобалізаційних процесів та складної геополітичної ситуації. З огляду на зростаючу важливість дипломатичних, економічних та культурних зв'язків між країнами, професійна підготовка фахівців у цій галузі є вагомим внеском у розвиток міжнародного співробітництва та забезпечення сталого світового порядку. Програма спрямована на формування в студентів ґрунтовних знань про структуру міжнародної політики та механізми її функціонування, що є ключовим елементом для підготовки компетентних спеціалістів.

Програма передбачає надання студентам комплексної освіти, яка поєднує теоретичні аспекти міжнародних відносин з практичними навичками аналітики, дипломатії та міжкультурної комунікації. Серед інших завдань програми є розвиток критичного мислення, вміння оцінювати ризики та ефективно працювати з міжнародними документами. Програма також спрямована на формування етично відповідального підходу до вирішення глобальних проблем.

Після завершення програми студенти повинні продемонструвати здатність аналізувати політичні, економічні та соціальні аспекти міжнародних відносин, використовувати сучасні методики дослідження, а також ефективно застосовувати здобуті знання в професійній діяльності. Випускники програми зможуть працювати в урядових установах, міжнародних організаціях, аналітичних центрах та дипломатичних місіях, сприяючи зміцненню міжнародного співробітництва.

Як рекомендацію до ефективної імплементації програми можна порадити інтеграцію в освітній процес методів розвитку лідерських, комунікативних та аналітичних навичок через тренінги з публічних виступів, переговорів, управління командою та критичного мислення.

Загалом, подана на рецензування освітньо-професійна програма «Міжнародні відносини» є логічно побудованою, комплексною, такою, що відповідає сучасним вимогам ринку праці та може бути рекомендована для підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю СЗ «Міжнародні відносини».

Доктор соціальних наук у галузі міжнародних відносин
Ад'юнкт кафедри дослідження інтеграційних процесів
Інституту політичних наук і міжнародних відносин,
Ягелонського університету (Краків, Польща)

Олеся Кривенко